

Sygn. akt I NSK 10/19

POSTANOWIENIE

Dnia 3 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Księżak

w sprawie z powództwa Spółdzielni [...] w B.
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
o wymierzenie kary pieniężnej
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w
dniu 3 czerwca 2019 r.
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z
dnia 2 października 2018 r., sygn. akt VII AGa [...]

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Spółdzielni [...] w B. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 października 2018 r. Sąd Apelacyjny w [...] zmienił zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 24 października 2017 r., sygn. akt XVII AmE [...], w ten sposób, że: w punkcie pierwszym oddalił odwołanie, w punkcie drugim zaś zasądził od Spółdzielni [...] w B. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 1.440 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt I wyroku). Jednocześnie Sąd Apelacyjny zasądził od Spółdzielni [...] w B. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 540 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym (pkt II wyroku) i zasądził od Spółdzielni [...] w B. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w W. kwotę 100 zł tytułem opłaty od apelacji, od której uiszczenia powód był

zwolniony (pkt III wyroku).

Sąd Apelacyjny oparł swoje rozstrzygnięcie na założeniu, że zawarty w udzielonej powodowi koncesji warunek 2.2.3. o treści: „Koncesjonariuszowi nie wolno czynić przedmiotem obrotu paliw ciekłych, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami określonymi obowiązującymi przepisami i wynikającymi z zawartych umów” jest „obowiązkiem wynikającym z koncesji” w rozumieniu art. 56 ust. 12 pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2018 r., poz. 755 z późn. zm.), ponieważ po pierwsze – zawiera wyraźnie sformułowany zakaz, a zatem obowiązek nieczynienia przedmiotem obrotu paliw ciekłych o parametrach jakościowych niezgodnych z parametrami wynikającymi z umów zawartych przez koncesjonariusza i z norm określonych obowiązującymi przepisami, po drugie – wskazany zakaz (obowiązek) jest określony w decyzji o udzieleniu koncesji, po trzecie – wskazany warunek koncesji stanowi konkretyzację ustawowego obowiązku wprowadzania do obrotu jedynie paliw spełniających wymagania jakościowe, określone dla danego paliwa ze względu na ochronę środowiska, wpływ na zdrowie ludzi oraz prawidłową pracę silników zamontowanych w pojazdach (art. 3 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw – Dz.U. z 2014 r., poz. 1088). W konsekwencji Sąd Apelacyjny przyjął, że wprowadzając do obrotu paliwo ciekłe niespełniające wymagań jakościowych, powód nie wypełnił wynikającego z koncesji obowiązku prawnego nieczynienia przedmiotem obrotu paliw ciekłych, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami wynikającymi z zawartych umów i z norm określonych obowiązującymi przepisami, co uzasadnia zastosowanie art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy – Prawo energetyczne.

Sąd Apelacyjny odniósł się także do pominiętych przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku zarzutów odwołania powoda – tj. zarzutów naruszenia art. 56 ust. 6 ustawy – Prawo energetyczne poprzez niewzięcie pod uwagę przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej faktu, iż szkodliwość czynu była minimalna, a czyn nie był zawiniony przez przedsiębiorcę, który aktywnie działał w celu wyjaśnienia sytuacji i doprowadzenia do stanu zgodnego z prawem, a także naruszenia art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne poprzez jego niezastosowanie pomimo istnienia przesłanek uzasadniających odstąpienie od

wymierzenia kary. Sąd Apelacyjny wskazał, iż powód nie zachował należytej staranności, jaka jest wymagana od profesjonalisty prowadzącego działalność koncesjonowaną w zakresie obrotu paliwami ciekłymi. W tej sytuacji Sąd Apelacyjny doszedł do wniosku, iż argument powoda o „posiadaniu certyfikatów jakości paliwa od renomowanego dostawcy” nie pozwala na uznanie za wystarczające jego działań zmierzających do obrotu paliwem właściwej jakości. Z uwagi na znaczny stopień przekroczenia norm jakościowych oleju napędowego (około 30%), przekładający się w ocenie Sądu Apelacyjnego na znaczny stopień szkodliwości czynu, stwierdzono, iż nie ma podstaw do odstąpienia od wymierzenia powodowi kary pieniężnej. Sąd Apelacyjny uznał także, że organ regulacyjny prawidłowo ocenił możliwości finansowe powoda, a kara w wysokości 60.000 zł, stanowiąca jedynie 0,039% uzyskanego przez powoda przychodu z działalności koncesjonowanej, jest adekwatna do stopnia zawinienia, szkodliwości czynu, postawy przedsiębiorcy oraz jego sytuacji majątkowej.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wniosła strona powodowa – zaskarżając go w całości. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód wskazał, iż jest ona oczywiście uzasadniona – a to z uwagi na ewidentne nierespektowanie przy wydaniu zaskarżonego orzeczenia prawa strony do poddania ocenie prawnej podniesionych zarzutów przez sądy pierwszej i drugiej instancji.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej. Jednocześnie pozwany wniósł o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługuje na przyjęcie do rozpoznania.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Jak wyjaśniono wielokrotnie w judykaturze Sądu Najwyższego, przesłanka

oczywistej zasadności, o której mowa w powołanym przepisie, oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzuty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 573/17; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2018 r., I CSK 42/18). Podkreśla się przy tym, że o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2018 r., II CSK 726/17; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2018 r., III UK 118/17; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2018 r., IV CSK 555/17).

Formułując wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, skarżący ograniczył się stwierdzenia: „na podstawie art. 398⁴ § 2 k.p.c. wnoszę o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdyż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przywołana wyżej ustawowa podstawa uzasadniająca przyjęcie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniona jest ewidentnym nierespektowaniem przy wydaniu zaskarżonego orzeczenia prawa strony do poddania ocenie prawnej podniesionych zarzutów przez sądy I i II instancji”. Takie sformułowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może zostać uznane za wystarczające – jak trafnie wskazał bowiem Sąd Najwyższy m.in. w postanowieniu z dnia 18 stycznia 2007 r., sygn. akt II CSK 488/06, jeżeli przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest twierdzenie skarżącego, że skarga jest oczywiście uzasadniona, powinien on w uzasadnieniu

wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawić argumenty wykazujące, iż rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona. Ograniczenie się tylko do stwierdzenia, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona nie spełnia wymagania uzasadnienia wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania.

W tym miejscu należy zauważyć, iż wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń – zaś w niniejszym przypadku jego uzasadnienie nie pozwala na stwierdzenie, że nastąpiły uchybienia przepisom prawa o charakterze elementarnym, mającym charakter oczywisty i widoczny *prima facie*. Jakkolwiek zatem skarżący powoływał się na naruszenie art. 176 ust. 1 Konstytucji, statuującego zasadę dwuinstancyjności postępowania sądowego, to jednak zarzut ten został sformułowany w części odnoszącej się do podstaw kasacyjnych, a nie we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania czy jego uzasadnieniu, które winno, jak już była o tym mowa, stanowić odrębny wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się owa „oczywista zasadność” skargi. W żadnym razie bowiem nie jest rolą Sądu Najwyższego domyślanie się lub poszukiwanie – także w innych częściach skargi – okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2018 r., IV CSK 549/17; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 536/17).

Mając na uwadze powyższe, a także okoliczność, iż brak jest podstaw do stwierdzenia, że zaskarżone rozstrzygnięcie jest oczywiście nieprawidłowe, zważywszy ponadto, że skarga kasacyjna nie stanowi środka zmierzającego do kwestionowania niesatysfakcjonującego skarżącego orzeczenia sądu drugiej instancji, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzekł jak w punkcie pierwszym postanowienia.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono w oparciu o art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych
(Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).